

Beretningen om at være på den anden ende

Af Anne Majgaard Basse

Da vi lørdag formiddag ankommer til torvet i Rønne, vrimler det allerede med besøgende. De fleste betragter Torvet på afstand, deres torv vel at mærke, som både er blevet afspærret for den vanlige kørsel, og som samtidig er fyldt med nye og inddragende tiltag. Al forandring tager tid, og som formiddagen skrider frem, rykker flere og flere borgere ind på Torvet, hvor de tager aktiv del i de arrangementer, som det transformerede torv tilbyder. I den ene ende hører spejderne til med bål og snobrød. På de skarpt optegnede parkeringsbåse står en container med lydudstyr og forventningsfulde unge fra Bornholms Ungdomsskole, der gør sig klar til at optræde. I Eventyrbussen, der for weekenden er fritaget fra rutekørsel, står Bornholms Biblioteker for fortællinger, historier og oplæsning med garanti for indlevelseskraft. Endnu en bus spottes. Det er Strikkecafébussen, hvor strikkende kvinder i dagens anledning har fundet sig til rette i solen uden for bussen. De strikker for at snakke og snakker for at strikke, og jeg placeres hurtigt midt i deres rutiner. Kneb har de nok af. "Med strikkebussen og de strikkede lapper ønsker jeg at skabe en dør, som skal symbolisere, at når vi går gennem døren, skal vi tage livet uden for torvet med ind, og når vi forlader torvet, skal vi tage livet på torvet med ud", siger Marit Boe Nielsen, der er bussens strikkeglade chauffør i et interview til Familiejournalen. Visioner for torvet i Rønne er mange.

Det hvide telt ved siden af springvandet, der er placeret midt på torvepladsen, fungerer som ønskebrønd for ønskerne til det fremtidige torv. Tiltaget i teltet kaldes 'Byg dit eget Store Torv' og her giver Søren Fremme fra CoCreative de fremmødte muligheden for at sætte deres eget præg på fremtidens torv. Hvis idéerne må og skal omdannes til miniature-udgaver af torvet, er der alverdens materialer til rådighed. Alle bud og ønsker vil blive fremsat i en debat om søndagen, hvor borgere, politikere, unge og ældre vil diskutere, hvad disse modeller af torvet kan bruges til. En snegl sniger sig ind i teltet og guider os over til torvets granitskulptur, hvor Pernille Stougaard stiller sig til rådighed for både unge og gamle, der opfordres til at deltage i den kunstneriske udsmykning af tovet. I dag er motivet en snegl, og materialet er ler.

Maden er selvfølgelig også tænkt ind i dagens program. I den modsatte ende af torvet end dér, hvor spejderne byder på snobrød og popcorn, står der mindst ti kvinder fra Asylcentret og langer store, lækre portioner af deres nationalretter over bordet, som de har brugt de sidste tre dage på at forberede. Det er et kæmpe hit med disse smagsprøver, der ud fra mængden vist ikke kan kaldes smagsprøver men snare

måltider. Den relation, vi sættes i i Madkulturteftet, indbyder til samtale, hvor vi ikke er bange for at lære de fremmede bedre at kende. Hvad er der i den ret? Hvor kommer du fra? Hvor længe har du boet i Danmark? Der integreres af ren og skær lyst, og netop ordet *lyst* er jo Kulturugens overordnede tema, og denne lyst opstår i teftet på borgernes eget initiativ.

Alt imens solen skinner, og det vrimler med folk, der lader til at have overgivet sig til det nye torv, hvor der nydes godt af alle dagens gratis arrangementer, traver fire underjordiske væsner rundt på torvet og holder trit med os alle. 'De underjordiske' spreder på en gang både en slags frygt for at komme for tæt på dem og en dragende opmærksomhed på deres væsen. Jeg lader mig drage og dette indfanger mig i en kommunikativ situation, hvor jeg forsøger at tale med 'de underjordiske', hvilket viser sig at være noget af en opgave.

Oven på oplevelsen med 'de underjordiske', er det blevet tid til en Krølle-Bølle-is, som jo er et must for en turist som mig. Med isen dryppende og udsigt til hele torvet forekommer det mig, at det deltagerorienterede udgangspunkt for *Torvet på den anden ende* handler om integration. Modpolerne indenfor kunst, kultur, generationer og roller tørner sammen i en stor byttheandel på Rønne Torv, hvor det handler om lysten til at skabe noget i fællesskab, hvor dette noget omhandler et alles fælles: Torvet i Rønne. Det er denne lyst, Rønne Theater iscenesætter på torvet, hvor de besøgende ved deltagelsen i arrangementet transformeres til performere, der er med til at gøre opmærksom på denne lyst. På den måde ender de besøgende i en anden rolle end den, som de måske selv oplever, de har indtaget (rollen som besøgende transformeres til rollen som performer), og derved vender Rønne Theater torvet på hovedet eller på den anden ende, om man vil. Det er her, den store forskel kan findes mellem den måde, Odin Teatret bruger de kulturelle byttheandler på og byttheandlerne på Rønne Torv. På Torvet i Rønne har inddragelsen af publikum en mere nærværende karakter end i Holstebro, da den afhænger af den fremmødtes deltagelse, der spiller på lysten til at deltage her og nu. Odin Teatrets byttheandler i forbindelse med Holstebro Festuge bærer i højere gradpræg af en direkte iscenesættelse end det blev oplevet på torvet i Rønne.

Ambitionerne for *Torvet på den anden ende* er ikke til at overse: livet, lysten og den folkelige stemning skal tilbage på Rønne Torv, der til daglig virker menneskeforladt, og som størstedelen af ugen fungerer som opbevaring for parkerede biler, hvilket vi straks mærker om mandagen, da vi parkerer der, hvor containeren stod og larmede af ungdom for bare to dage siden. Vi er på vej til et møde med Mette Zacho, der har fungeret som projektkoordinator, og Jens Svane Boutrup, der er daglig leder på Rønne Theater, for at høre om nogle af de bagvedliggende tanker om *Torvet på den anden ende*. Ifølge Mette og Jens ønskede de på vegne af Bornholm med projektet at vise, hvad Store Torv i Rønne også kan bruges til, hvis fantasien har noget at skulle have sagt. Én har en gang fortalt mig, at *kunst er friheden til at forestille sig verden anderledes*, og dette rammer ret godt ned i rammerne for *Torvet på den anden ende*, der slutteligt ender med at blive et kulturpolitisk anliggende omhandlende Torvets fremtid.